

การรับรู้ต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)
ตามนโยบายของรัฐบาล ในกลุ่มประชากรบุคคลวัยทำงาน ในเขตกรุงเทพมหานคร
 PERCEPTION OF OPENING ASIAN ECONOMIC COMMUNITY
 BY THAI GOVERNMENT IN WORKING PEOPLE IN BANGKOK
 สุธิดา ปัทม¹ ดร.ไกรจิต สุตะเมือง²

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องการรับรู้ต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ตามนโยบายของรัฐบาล ในกลุ่มประชากรบุคคลวัยทำงาน ในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาถึงความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์ที่มีต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายใน กับ การรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอก กับ การรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า (1) ลักษณะส่วนบุคคลด้านอาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา มีผลต่อการรับรู้ การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 (2) ปัจจัยภายใน การเรียนรู้ AEC มีผลต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 (3) ปัจจัยภายนอก นโยบายภาครัฐ มีผลต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 (4) การเติบโตทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

คำสำคัญ: การรับรู้, ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, AEC

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² ผู้อำนวยการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต

ABSTRACT

The purposes of this research was to examine the perception on opening Asean Economic Community of Thai Government in working people in Bangkok area to analysis on various factors relating to Organizational Culture factors influencing perception of AEC. The purpose (1) Were to study the different factors of personal with perception of AEC; (2) To study the relationship between relevant factor learning AEC with perception of AEC; and (3) To study the relationship between irrelevant factor economic growths with perception of AEC.

The result of Hypothesis testing found that perception factors; Learning AEC had effect to perception of AEC in statistical significantly .05. The policy of Thai government had effect to perception of AEC in statistical significantly .05. Economic growing had effect to perception of AEC in statistical significantly .05.

Keywords: perception, Asean economic community, AEC

บทนำ

ในปี 2558 ประเทศไทยจะมีการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC การเตรียมความพร้อมของประชากรในการรับรู้ต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนตามนโยบายรัฐบาล จึงน่าจะเป็นสิ่งที่สำคัญ โดยเฉพาะกลุ่มประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่จะมีการรับรู้ในเรื่องนี้มากที่สุด เนื่องจากเป็นกลุ่มกำลังที่สำคัญของประเทศและบุคลากรในสายงานอาชีพที่มีผลกระทบโดยตรงและทางอ้อม ดังนั้นการรับรู้ในการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของประชากรกลุ่มนี้ว่ามีรับรู้ถึงข้อมูลข่าวสาร และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อตัวบุคคล สังคม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และประเทศไทยอย่างไร ทั้งในแง่ผลดีและผลเสีย ในการเลือกทำวิจัยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร เพราะว่าเป็นเมืองหลวงของประเทศ และกลุ่มประชากรที่น่าจะได้รับผลกระทบมากที่สุดคือ กลุ่มบุคคลที่อยู่ในวัยทำงาน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของประเทศในการพัฒนาและเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558

ซึ่งผลของการวิจัยจะได้บ่งชี้ถึงผลของการให้ข้อมูลข่าวสารของภาครัฐ ในการเผยแพร่ข้อมูลให้มากยิ่งขึ้น ควรจะมีการเตรียมความพร้อมให้มากกว่านี้ เมื่อมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC บุคลากรที่สำคัญของประเทศไทย และองค์กรในภาครัฐและภาคเอกชน ได้มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นทั้งในตัวของบุคลากร องค์กร สังคม มากน้อยเพียงใด เพื่อสะท้อนถึงการประชาสัมพันธ์ของภาครัฐ ที่เกี่ยวกับ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC เพื่อให้การเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จึงได้ทำการวิจัยในหัวข้อ การรับรู้ต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC ในกลุ่มบุคคลวัยทำงาน ในเขตกรุงเทพมหานครขึ้น เพื่อต้องการทราบว่าในกลุ่มบุคคลที่เป็นกลุ่มประชากรนี้เกิดการรับรู้ การตื่นตัวมากน้อยเพียงใด มีการเตรียมความพร้อมต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC ที่จะเกิดขึ้นต่อไปหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์ที่มีต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในกับการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอก กับการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC

ประโยชน์ของการทำวิจัย

1. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านการพัฒนาศักยภาพ ทักษะ ความสามารถและความเชี่ยวชาญของบุคลากร เพื่อเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC อย่างเต็มที่
2. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านการเตรียมความพร้อมในระดับองค์กรธุรกิจ ในการแสวงหาช่องทางในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การดำเนินกลยุทธ์การตลาดในเชิงรุก โดยเจาะถึงผู้ซื้อในตลาด

ต่างประเทศ การศึกษาสู่ทางการค้าใหม่ ๆ รวมถึงช่องทางในด้านธุรกิจอื่น ๆ
เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

3. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านกำหนดควิสัยทัศน์ของประเทศไทย
ในปี 2558 ให้ชัดเจน พร้อมทั้งประกาศให้ประชาชนร่วมรับรู้และร่วมมือ
4. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายเรื่องการค้า
และป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ให้
ชัดเจน เพื่อป้องกันปัญหาที่ตามมา เมื่อมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
AEC
5. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาภาวะเทียบ เจริญใจต่าง ๆ
และพยายามหาช่องทางเพื่อให้ได้ประโยชน์จากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียน AEC ให้ได้มากที่สุด
6. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาการแลกเปลี่ยน
วัฒนธรรมระหว่างสมาชิกในกลุ่มประเทศ AEC
7. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแนวทางการเพิ่ม
ศักยภาพของบุคลากร องค์กรและระดับประเทศให้เป็นมาตรฐานสากล

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ

(Independent variable) และตัวแปรตาม (Dependent variable)

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย 3 กลุ่มคือ

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ วุฒิการศึกษา รายได้และ
สถานภาพ
2. ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย การเรียนรู้ AEC ลักษณะองค์กร สิ่งแวดล้อมในการอยู่
ร่วมกันในสังคม
3. ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย นโยบายภาครัฐ วัฒนธรรมและการเติบโตทางด้าน
เศรษฐกิจ

ตัวแปรตาม คือ การรับรู้ ต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การรับรู้ต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ตามนโยบายของรัฐบาล ในกลุ่มประชากรบุคคลวัยทำงาน ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัย ได้ทำการสรุป แนวความคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาดังนี้

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการรับรู้ (Perception Theory)

การรับรู้เป็นการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ โดยจะนำไปสู่ทัศนคติ ความเชื่อ ซึ่งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการรวบรวมแนวความคิดเกี่ยวกับการรับรู้ จากผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ ดัง ต่อไปนี้

ไกรจิต สุตะเมือง (2549 อ้างถึงใน Greenwald, 1975, p.490) กล่าวว่า iva การรับรู้ส่วนใหญ่ของผู้บริโภคนั้นเห็นได้จากทัศนคติที่มาจากพฤติกรรมเท่านั้น โดยที่ขนาดหรือจำนวนของข่าวสารภายในที่ได้รับนั้นยังขาดความชัดเจนดังนั้นต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างตัวกระตุ้นกับการตอบสนอง โดยความรู้บนพื้นฐานของหลักฐานที่ได้มาจากการสังเกตจากการตอบสนองที่เฉพาะเจาะจงต่อตัวกระตุ้นภายนอกที่บ่งบอกถึงการเรียนรู้ได้เกิดขึ้นแล้วซึ่งผลที่ได้จากการเรียนรู้จะทำให้ลูกค้ามีการรับรู้ที่จะมีการเลือกรับตัวกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อมของผู้บริโภคนั้นเป็นผลให้ผู้บริโภคสามารถรับรู้ถึงการตัดสินใจของตนเองได้ ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้าย จากการศึกษาของ Pal (2004) ซึ่งให้เห็นถึงการเรียนรู้ในการปฏิบัติการในคอมพิวเตอร์ของผู้ประกอบธุรกิจจนกระทั่งถึงหน่วยงานของรัฐทำให้ผู้กลุ่มผู้ประกอบการเหล่านี้มีการรับรู้ในการดำเนินการทางธุรกิจในระดับที่ดีมากและจากผลการรับรู้ที่ยังส่งผลให้ประชาชนและผู้บริโภคทั่วไปมีการรับรู้ในข่าวสารที่ดีขึ้น นอกจากนี้จากการศึกษาของ Zadra, Desjardins, and Mascotte (2006) ยังค้นพบอีกว่าการรับรู้ที่ดีนั้นจะต้องมาจากการจินตนาการหรือมีความรู้สึกกลุ่มลึกในการเรียนรู้ในอดีตจนกระทั่งการเรียนรู้นั้นกลายเป็นความเคยชิน (the actual state) และในที่สุดกลายเป็นการรับรู้โดยอัตโนมัติ โดยเฉพาะผู้บริโภคที่มีการบริโภคสินค้าที่ตัวเองมีความพึงพอใจหรือสมปรารถนา (the desired state) เป็นเวลายาวนานก็จะทำให้เกิดการรับรู้ในตราสินค้านั้น

ไปเองในที่สุดและการรับรู้ของผู้บริโภคในอีกนัยหนึ่งก็คือทันทีที่ผู้บริโภคมุ่งความสนใจไปที่ตัวกระตุ้นและเกิดการเรียนรู้ก็จะทำให้กระบวนการรับรู้ในการทำการแปลความหมาย ข่าวสารเข้าสู่กระบวนการความนึกคิดที่มีความแตกต่างในแต่ละบุคคลไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การสื่อสารด้วย

ณัฐศรุต นนทธี (2544 อ้างถึงใน เปรมมิกา ปลาสุวรรณ □, 2549, หน้า 8) กล่าวว่า ความหมาย การรับรู้ หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้ ความเห็นซึ่งเกิดขึ้นจากการตีความ การสัมผัสระหว่าง อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายกับสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นสิ่งเร้า โดยมีการใช้ประสบการณ์เดิมช่วยในการให้ □ ความหมายแห่งการสัมผัสนั้น ๆ

สุภร เจริญรัตน์ (2545: 143) ให้ความหมายของการรับรู้/การสัมผัสไว้ว่า การรับรู้ (Perception) คือวิธีการที่บุคคลมองโลกที่อยู่รอบ ๆ ตัวบุคคล ฉะนั้นบุคคล 2 คน อาจมีความคิดต่อตัวกระตุ้นอย่างเดียวกันภายใต้เงื่อนไขเดียวกัน แต่บุคคลทั้ง 2 อาจมีวิธีการยอมรับถึงตัวกระตุ้น (recognize) การเลือกสรร (select) การประมวล (organize) และการตีความ (interpret) เกี่ยวกับตัวกระตุ้นดังกล่าวไม่เหมือนกัน อย่างไรก็ตาม ยังขึ้นกับพื้นฐานของกระบวนการของบุคคลแต่ละคนที่จะมีเกี่ยวกับความต้องการ ค่านิยม การคาดหวัง และปัจจัยอื่น ๆ อาจกล่าวได้ว่าประสบการณ์ คือ สิ่งที่เรารับรู้ พบเห็น มีความหมายและจดจำไว้ใช้ซึ่งได้แก่ ความเชื่อ ค่านิยม ภาษาศาสตร์ สถานะทางสังคม ทักษะคติ บุคลิกลักษณะ ศาสนาวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี อาชีพ ความต้องการ อารมณ์ เป็นต้น การรับรู้เป็นตัวกำหนดพฤติกรรม การสื่อสาร ทักษะคติและความคาดหวังของผู้สื่อสาร

เนช และคณะ (Knech and et al. 1962, p. 56) ได้ให้ความหมายของการรับรู้ว่าหมายถึง สภาพความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใด เกิดขึ้นจากการได้รับสัมผัสจากสิ่งเร้าภายนอกผ่านประสาทสัมผัสของร่างกาย แล้วแปลความหมายจนเป็น ความรู้ ความเข้าใจ

ดัลเลทท์ (Dallett, 1969, p. 11-12) ได้ให้ความหมายของคำว่า การรับรู้ หมายถึง การรับ โดย การเห็น ได้ยิน สัมผัส ได้รส รู้สึกถึงอุณหภูมิ แล้วเกิดผลต่อระบบประสาทส่วนกลาง เช่น การคิด การจำ ความต้องการและจินตนาการ

ฮูสและโบว์ดิทซ์ (Huse and Bowditch, 1977, p. 127) กล่าวว่า บุคคลเปรียบเสมือนระบบที่สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ โดยผ่านประสาทสัมผัส การเห็น ได้ยิน ชิม และดม แล้วนำข้อมูลที่ได้อาจจัดระบบ แปลเป็นสิ่งรับรู้และตอบสนอง ออกเป็นการกระทำ ความนึกคิดและแนวคิด

การ์ริสันและมากูน (Garrison and Magoon, 1972, p. 607) ให้ความหมายของคำว่า การรับรู้ว่าเป็นกระบวนการที่สมองแปลความหมายที่ได้จากการสัมผัส (Sensation) สิ่งแวดล้อมอันเป็นสิ่งเร้า โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าของร่างกาย ทำให้เราทราบว่าสิ่งเร้านั้นเป็นอะไร มีความหมายและลักษณะอย่างไร โดยการที่เราจะรับรู้สิ่งเร้าที่มาสัมผัสได้นั้น จะต้องอาศัยประสบการณ์เป็นเครื่องช่วยในการแปลความหมาย

จาเนียร์ ช่วงโชติ (2526, หน้า 177) ได้ให้ความหมายของการรับรู้ไว้ว่า การรับรู้ หมายถึงกระบวนการที่บุคคลได้นำเอาสิ่งที่ตนได้เห็น ได้ยิน ได้สัมผัส ได้รู้สึก จากสิ่งเร้าภายนอกรอบตัวบุคคลเข้ามาจัดระเบียบ และให้ความหมายโดยอาศัยประสบการณ์เดิมหรือความรู้สึกเดิม ออกเป็นความรู้ ความเข้าใจ ที่เกิดขึ้นในจิตใจของตนเอง และกล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ของคนเรามีมากมายหลายประการ

ชิพแมน แอนด์ คาร์นุก (Schiffman and Kanuk, 1994: 162) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การรับรู้เป็นกระบวนการซึ่งแต่ละบุคคลได้เลือกสรร จัดระเบียบ และตีความหมายสิ่งที่มากระตุ้น เพื่อที่จะสร้างภาพที่มีความหมายเป็นภาพรวมขึ้นมา

มอริสัน (Morison, 1996: 45) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ลูกค้านำมาใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ การมองเห็น การได้ยิน การชิมรส การสัมผัส และการได้กลิ่นในการรับรู้ถึงการบริการและ ข้อมูลส่งเสริมการขายหรือบริการของธุรกิจ

ออสบอร์นและคณะ (Osborn & Others, 1998: 78) ให้ความหมายการรับรู้คือ เป็น กระบวนการที่บุคคลจัดระเบียบและตีความรู้สึกประทับใจของตนเองเพื่อให้ความหมายเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม

โดยสรุปแล้วการรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่สมองรับสิ่งเร้าจากรอบตัวเรา โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าแล้วมาจัดระบบและแปลความหมายเป็นความรู้ความเข้าใจ โดยอาศัยประสบการณ์เป็นเครื่องช่วยในการแปลความหมาย

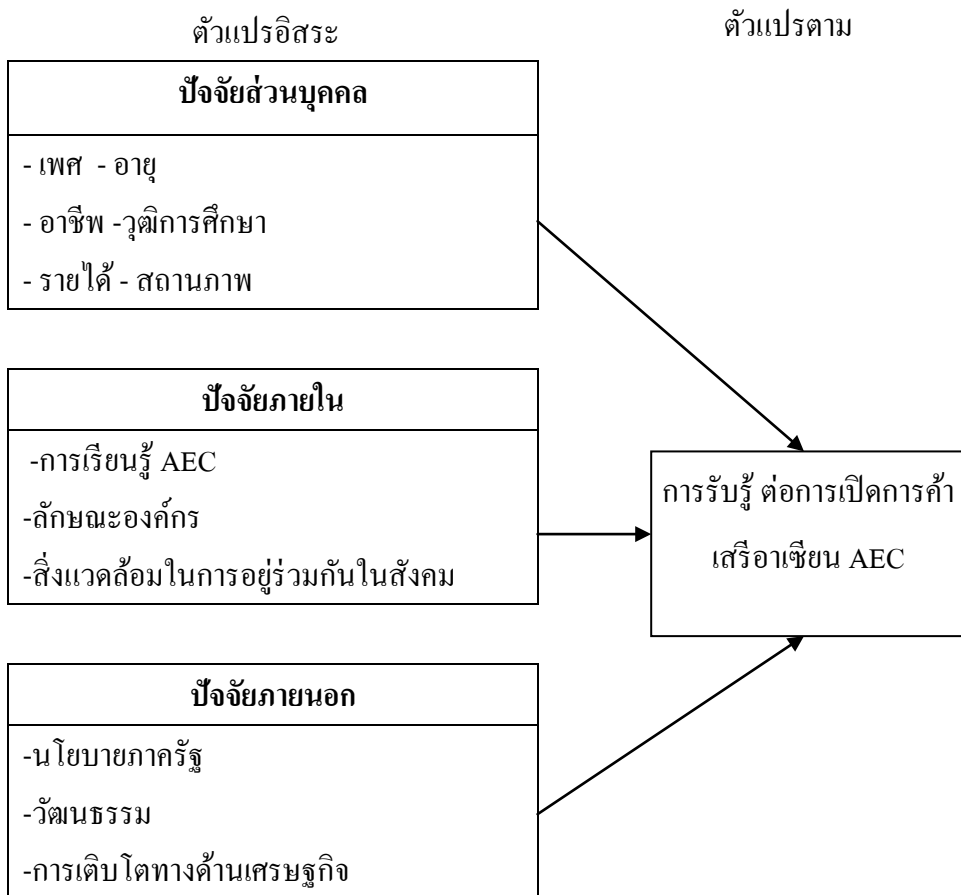
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วีรากร อุตร์เลิศ (2555) ที่ได้ทำการวิจัยในเรื่อง การเตรียมความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน กรณีศึกษา: พื้นที่เทศบาลตำบลบ้านแยง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก เพื่อศึกษาระดับความรู้และความเข้าใจของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแยง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก เพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ที่ทำการวิจัยพบว่าระดับความรู้และความเข้าใจ ของประชาชนเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของท้องถิ่นเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน โดยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ส่วนมาก ข้อมูลข่าวสารมาจากเว็บไซต์ ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ และได้รับข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานราชการ อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

วิไล แจ่มบุญ (2555) ได้ทำการวิจัยในเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรสายสนับสนุนและช่วยวิชาการ สังกัดคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)” พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลทางด้าน อาชีพ ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กันต่อการรับรู้ เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

กนกวรรณ สมรักษ์ (2555) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ทัศนคติและแนวโน้มพฤติกรรมต่อเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC พบว่า รายได้ พบว่า ผู้ที่มีรายได้แตกต่างกันมีทัศนคติที่มีต่อเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกัน

กรอบแนวความคิดของการวิจัย

ภาพ 1 ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาวิจัย

สมมติฐาน

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบด้วย เพศ, อายุ, อาชีพ, รายได้, การศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการรับรู้ AEC ที่แตกต่าง
2. ปัจจัยภายในที่ประกอบด้วย การเรียนรู้ AEC, ลักษณะองค์กร, สิ่งแวดล้อม และการอยู่ร่วมกันทางสังคม มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ AEC
3. ปัจจัยภายนอกที่ประกอบด้วย นโยบายภาครัฐ, วัฒนธรรม และการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ AEC

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือกลุ่มบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 400 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดตัวอย่างของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Yamane, pp.886-887) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจาก 10 เขต คือ เขตมีนบุรี เขตบึงกุ่ม เขตบางกะปิ เขตลาดพร้าว เขตดอนเมือง เขตบางนา เขตสาทร เขตบางรัก เขตพญาไท และเขตบางแค

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม จำนวน 4 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยภายในประกอบด้วย การเรียนรู้ AEC, ลักษณะองค์กร ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัจจัยภายนอก ประกอบไปด้วย นโยบายภาครัฐ, วัฒนธรรม, ความเติบโตทางเศรษฐกิจ ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามการรับรู้ต่อ AEC โดยใช้สถิติดังนี้

1. หาความถี่และสัดส่วนร้อยละ (Frequency & percentage) โดยการสรุปข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของปัจจัยภายในที่ประกอบด้วย การเรียนรู้ AEC และปัจจัยภายนอกประกอบไปด้วย นโยบายภาครัฐ, วัฒนธรรม, ความเติบโตทางเศรษฐกิจ และการรับรู้ต่อ AEC
3. วิเคราะห์หาค่าความแตกต่างกันระหว่าง 2 ตัวแปรที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที (t-test)
4. วิเคราะห์หาค่าความแตกต่างกันระหว่าง 2 ตัวแปรขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way analysis of variance: ANOVA)
5. วิเคราะห์การถดถอยแบบเส้นตรงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิเคราะห์ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตาม

ผลการวิจัย

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	.338	.176		1.923	.055		
1.การเรียนรู้ AEC	.383	.048	.385	7.959	.000	.298	3.361
2.ลักษณะองค์กร	.015	.036	.018	.399	.690	.356	2.810
3.สิ่งแวดล้อมและการอยู่ร่วมกันในสังคม	.042	.035	.048	1.221	.223	.444	2.255
3.นโยบายภาครัฐ	.103	.033	.137	3.132	.002	.363	2.758
4.วัฒนธรรม	.011	.046	.012	.231	.817	.258	3.869
5.ความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ	.352	.033	.453	10.563	.000	.379	2.642

R= .852 R²= .726 S.E.E=1.00332 F=173.523 Sig. = .000

ตาราง 2 ตารางสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปรอิสระ	สถิติที่ใช้	ค่านัยสำคัญ	ผลการทดสอบ
สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล			
เพศ	t-Test	0.633	ปฏิเสธ
อายุ	F-Test	0.118	ปฏิเสธ
อาชีพ	F-Test	0.000	ยอมรับ
รายได้	F-Test	0.000	ยอมรับ
ระดับการศึกษา	F-Test	0.000	ยอมรับ
สถานภาพ	F-Test	0.129	ปฏิเสธ
สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยภายใน			
การเรียนรู้ AEC	MRA	0.000	ยอมรับ
ลักษณะองค์กร	MRA	0.690	ปฏิเสธ
สิ่งแวดล้อมและการอยู่ร่วมกันทางสังคม	MRA	0.223	ปฏิเสธ
สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยภายนอก			
ด้านนโยบายภาครัฐ	MRA	0.002	ยอมรับ
ทางด้านวัฒนธรรม	MRA	0.817	ปฏิเสธ
ทางด้านความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ	MRA	0.000	ยอมรับ

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการรับรู้ในการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของกลุ่มประชากรวัยทำงาน ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการแจกแบบสอบถาม Check list และจากการได้วิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน(1)ปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบไปด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพ พบว่า มีเฉพาะด้านอาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา ที่มีผลต่อการรับรู้ที่แตกต่างกันที่มีต่อการรับรู้ในการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยเบื้องต้นแล้วซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นางสาววิไล แจ่มบุญ ที่ได้ทำการวิจัยในเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรสายสนับสนุนและช่วยวิชาการสังกัดคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)” ซึ่งผลการวิจัย พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลทางด้าน อาชีพ ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกนกวรรณ สมรักษ์ (2555) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิดและแนวโน้มพฤติกรรมต่อเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC พบว่ารายได้ พบว่า ผู้ที่มีรายได้แตกต่างกัน มีทัศนคติที่มีต่อเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกัน(2) ปัจจัยภายในที่ประกอบไปด้วย การเรียนรู้ AEC ลักษณะองค์กร สิ่งแวดล้อมและการอยู่ร่วมกัน พบว่ามีเฉพาะ ด้านการเรียนรู้ AEC ที่มีผลต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกนกวรรณ สมรักษ์ (2555) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิดและแนวโน้มพฤติกรรมต่อเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC พบว่าการเรียนรู้ ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้การรับรู้ ทักษะคิดและแนวโน้มพฤติกรรมต่อเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC ที่แตกต่างกัน(3) ปัจจัยภายนอกที่ประกอบไปด้วย นโยบายภาครัฐ วัฒนธรรม ความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ พบว่ามีเฉพาะ ทางด้านนโยบายภาครัฐ ที่มีผลต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AECอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรากร อุดรเลิศ ที่ได้ทำการวิจัยในเรื่อง การเตรียมความพร้อมของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน กรณีศึกษา: พื้นที่เทศบาลตำบลบ้านแยง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก เพื่อศึกษาระดับความรู้และความเข้าใจของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแยง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก เพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ที่ทำการวิจัยพบว่าระดับความรู้และความเข้าใจ ของประชาชนเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของท้องถิ่นเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN) โดยเคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (ASEAN) ส่วนมากได้รับข้อมูลข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ อยู่ในระดับน้อยได้ค่าเฉลี่ย 2.26 รองลงมาจากเว็บไซต์ อยู่ในระดับน้อยได้ค่าเฉลี่ย 2.25 และลำดับสุดท้ายได้รับข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานราชการ อยู่ในระดับน้อย ได้ค่าเฉลี่ย 2.03

(4) ปัจจัยภายนอกพบว่ามีเฉพาะ ทางด้านความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ ต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC มีความสัมพันธ์กันต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธิดารัตน์ โชคสุชาติ (2553) ที่ระบุว่า ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอาจส่งผลทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งจะได้รับประโยชน์มาน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการเตรียมความพร้อมอย่างดีของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติการจริง

1. จากผลการวิจัย ลักษณะส่วนบุคคลทางด้านรายได้ มีผลต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC ที่แตกต่างกัน ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จึงควรให้ความสำคัญในลักษณะส่วนบุคคลให้มากยิ่งขึ้น

2. จากผลการวิจัย พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลทางด้านระดับการศึกษา ต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC แตกต่างกัน เห็นได้ว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาในระดับ ปวช/ปวส/อนุปริญญา มีความแตกต่างกันกับผู้ที่มีระดับการศึกษาในระดับ ปริญญาโทและปริญญาเอก ต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และผู้ที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีความแตกต่างกันกับผู้ที่มีระดับการศึกษาในระดับ ปริญญาเอก ต่อการ

รับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จึงควรให้ความสำคัญต่อกลุ่มประชากรที่มีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีให้มากยิ่งขึ้น

3. จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยภายใน ด้านการเรียนรู้ AEC ที่มีผลต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC มีความสัมพันธ์กันต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังนั้น จึงเห็นควรให้การสนับสนุนและส่งเสริม สื่อการเรียนรู้และช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC เพื่อให้ประชากรมีการเรียนรู้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมผลงานและการพัฒนาที่ริเริ่มใหม่อยู่เสมอ

4. จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยภายนอก ด้านนโยบายภาครัฐ ต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC มีความสัมพันธ์กันต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จึงเห็นว่า หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญในการรณรงค์ให้กลุ่มประชากร เรียนรู้และรับรู้ต่อผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC เพื่อกลุ่มประชากร ได้เตรียมความพร้อมในการก้าว ไปสู่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในกลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC

5. จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยภายนอก ทางด้านความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ ต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC มีความสัมพันธ์กันต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญต่อการให้การสนับสนุนประชากรให้มีความพร้อม และการพัฒนาเพื่อการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นหลังจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้วิจัยเฉพาะกลุ่มคนทำงานที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปี ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ซึ่งในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยเพิ่มเติมในกลุ่มคนทำงานในทุกจังหวัด และครอบคลุมไปถึง

กลุ่มคนในวัยอื่น ๆ เช่น นักเรียน นักศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC และในการวิจัยครั้งนี้พบว่า เพศและอายุ และสถานภาพ ไม่มีความแตกต่างต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC จึงขอเสนอแนะให้ทำการวิจัยต่อไป ในการวิจัยครั้งนี้ได้วิจัยถึงปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ในเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC ซึ่งหากมีโอกาสทำการวิจัยครั้งต่อไปจึงขอเสนอแนะทำการวิจัยเพิ่มเติมในการรับรู้ทางด้านลักษณะองค์กร และด้านสิ่งแวดล้อมและการอยู่ร่วมกัน และทางด้านวัฒนธรรม และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ประกอบการวางแผนการสื่อสาร ที่จะทำให้ผู้รับข่าวสารมีการรับรู้ และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ประกอบการวางแผนการสื่อสาร และได้รับประโยชน์จากข่าวสารมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- ไกรจิต สุตะเมือง. “อิทธิพลของการจัดการลูกค้าสัมพันธ์ที่มีต่อความตั้งใจซื้อซ้ำของธุรกิจรถยนต์นั่งในประเทศไทย.” คุยฎิณีพนธ์บริหารธุรกิจคุยฎิณีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2549
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. กรุงเทพฯ: กระทรวงพาณิชย์, 2554
- กระทรวงการต่างประเทศ. เรียนรู้ ใฝ่ใจ ใช้ประโยชน์ AEC. รายงานประจำปี พ.ศ. 2552: บทบาทไทยในอาเซียน. ข่าวประจำวัน ที่ 2 เมษายน 2555: 70 ปี กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. 5 หน้า, 2552
- กนกวรรณ สมรักษ์. “พฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารความรู้ทัศนคติและแนวโน้มพฤติกรรมต่อเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC.” วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน การจัดการกาสื่อสารองค์กร, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2555

- กัณฑ์ กิจประณีต. “การประชาสัมพันธ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย.” วิทยานิพนธ์ปริญญา
อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538
- ขวัญฤทัย สายประดิษฐ์. การศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการสถาบันเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าพระนครเหนือที่มีต่อการรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อประชาสัมพันธ์.
กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2546
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2534
- จุฑามาศ สิทธิขวา. “ความต้องการรับรู้ข่าวสารของผู้บริหาร อาจารย์ ข้าราชการจาก
งานประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.” รายงานการศึกษาค้นคว้า
อิสระสาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2542
- จำเนียร ช่วงโชติ และคณะ. จิตวิทยาการรับรู้และเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: การ
ศาสนา, 2515
- ใจชนก ภาคอืด. “การรับรู้และการมีส่วนร่วมของบุคลากรสถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในการพัฒนาคุณภาพสถาบันสู่ความเป็นเลิศ
ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ.” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,
2555
- ธนิยา โพนานันท์. “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของพนักงานบริษัท
ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) จากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในองค์กร.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน,
คณะนิเทศศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539
- ธิดารัตน์ โชคสุชาติ. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : ความสำคัญและการเตรียมความ
พร้อมของไทย. วารสาร มจร. วิชาการ 99 -112 หน้า, 2553

นทา ศรีสุข. “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อสื่อประชาสัมพันธ์ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2545

เพ็ญแข แสงแก้ว. การวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541

วิไล แจ่มบุญ. “ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรสายสนับสนุนและช่วยวิชาการ สังกัดคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC).” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน, 2555

วีรากร อุดรเลิศ. “การเตรียมความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน กรณีศึกษา : พื้นที่เทศบาลตำบลบ้านแยงอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก.” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2555

ศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. บทวิเคราะห์เรื่องผลกระทบของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ต่อเศรษฐกิจการค้าของไทย ใน 6 ปีข้างหน้า. 23 หน้า, 2552

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. “โครงการศึกษาผลกระทบจากการเปิดตลาดการค้าเสรีภายใต้กรอบอาเซียน+3 และอาเซียน+6 และแนวทางการเจรจาที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย”

สุภาวดี โพธิยะราช และ ภูมิศักดิ์ ราสี. ผลกระทบของนโยบายการค้าเสรีต่อเศรษฐกิจไทย. ศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม. 38 หน้า, 2553

เสรี วงษ์มณฑา. ครบเรื่องเครื่องการสื่อสารการตลาด. หน้า 110 กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์พัฒนภาษา, 2540

อภิญา เดือนฉวี. “เคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในอาเซียน: ผลกระทบอย่างไรต่อไทย.” ค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2555, จาก <http://www.kpi.ac.th>.

- Loudon, D.L. and Bitta A.J. Della, Consumer Behavior, Fourth Edition, Tata McGraw-Hill, New Delhi, 2002
- Kotler P., and Keller K.L., Marketing Management, Thirteenth edition, Pearson, 2009
- Peter, P.J. and Olson, J.C., Consumer Behavior and Marketing Strategy, Seventh Edition, McGraw-Hill Higher Education, 2005
- Schiffman, L.G. and Kanuk, L.L., Consumer Behavior, Eight Edition, Prentice Hall, India, 2004
- William S. Cleveland; Robert McGill, “Graphical Perception: Theory, Experimentation, and Application to the Development of Graphical Methods”, Journal of the American Statistical Association, Vol. 79, No. 387. (Sep., 1984), pp. 531-554.